

2015

Statsviterkonferansen

Norsk statsvitenskapelig forening i samarbeid med Samfunnsviterne

Torsdag 28. mai

Ingeniørenes Hus Møtesenter
Kronprinsens gate 17, Oslo

Kl. 09.30

Åpning

ved Helga Bull-Rostrup

9.45 – 10.45 Plenumsforedrag 1

► Arabisk vår til arabisk høst

Den såkalte arabiske våren skapte forhåpninger om demokratisering i Midtøsten og Nord-Afrika. Denne optimismen har i det store og hele snudd, og med unntak av Tunisia er alle landene som så demonstrasjoner, fremdeles som autokratier å regne. Hva gikk galt?

Innledere:

Erik Abild, *Norsk Folkehjelp*

Marianne Dahl, *Institutt for fredsforskning (PRIO)*

Erik Abild er generalsekretær i Flyktningshjelpen. Flyktningshjelpen har over 1200 ansatte i og rundt Syria og er en av de ledende internasjonale organisasjoner i regionen. Abild har fulgt organisasjonens oppskalering i takt med utviklingen av konflikten siden 2011. Han har selv besøkt regionen flere ganger de siste årene og har tidligere bl.a. studert i Damaskus og jobbet to år i Gaza.

Marianne Dahl er doktorgradsstipendiat ved PRIO. Hun arbeider med spørsmål knyttet til hvorfor noen grupper velger voldelige mens andre velger ikke-voldelige strategier, og under hvilke forutsetninger ikke-voldelige strategier kan være en effektiv strategi for å kaste et autoritært regime. Hun arbeider også med studier av autoritære regimer og spesielt med forholdet mellom diktatoren og sikkerhetsstyrkene.

11.00 – 12.30 Parallellsesjoner 1

► A: Mål- og resultatstyring i forvaltningen – et verktøy også for bedre samordning?

Samordning er en vedvarende og uløst utfordring i forvaltningen. DIFI har engasjert seg i flere prosjekter som belyser hvordan samordning kan forbedres i praksis. Mål- og resultatstyring har i mange år vært det gjeldende styringsprinsippet i staten. Om dette kan støtte opp under eller blir et hinder for samordning, er derfor et sentralt spørsmål i norsk forvaltningspolitikk. Men er nødvendigvis mål- og resultatstyring et verktøy også for samordning? Vil styrken ved mål- og resultatstyring svekkes dersom dette også skal løse samordningsutfordringene? Er det andre styringsverktøy som bør tas i bruk for å få til bedre samordning?

Innledere:

Bjørg Helene Holen, *Statsforvaltningsavdelingen, Kommunal- og moderniseringsdepartementet*

Åge Johnsen, *Institutt for offentlig administrasjon og velferdsfag, Høgskolen i Oslo og Akershus*

Eva Sørensen, *Institut for samfund og globalisering/Center for Demokratisk netværksstyring, Roskilde Universitet i Danmark*

Sigrid Tollefsen, *Forskningsavdelingen, Kunnskapsdepartementet*

Bjørg Helene Holen er avdelingsdirektør i Statsforvaltningsavdelingen i Kommunal- og moderniseringsdepartementet, hvor hun har ansvar for styring og finansiering av Fylkesmennene. Hun har tidligere ledet Budsjett- og økonomienheten i daværende Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet og har vært avdelingsdirektør i Riksrevisjonen. Holen leder nå den tverrdepartementale arbeidsgruppen som skal komme med tiltak for å forbedre styringen av Fylkesmannen. Holen har en master i samfunnsøkonomi fra UiO.

Åge Johnsen er siviløkonom/dr.oecon. og professor i offentlig politikk ved Høgskolen i Oslo og Akershus. Han forsker på strategi, resultatstyring og evaluering i offentlig sektor og har blant annet publisert bøkene "Resultatstyring i offentlig sektor: Konkurransen uten marked" (2007) og "En strategisk offentlig sektor" (2014). Han har tidligere vært forsker i Agder-forskning og Senior Research Fellow ved The University of Edinburgh.

Eva Sørensen er professor i offentlig administrasjon og demokrati ved Institut for samfund og globalisering ved Roskilde Universitet i Danmark. Hun har ledet en rekke store forsknings- prosjekter om offentlig styring og ledelse, senest et stort strategisk forskningsprosjekt om offentlig innovasjon. Hun har publisert en rekke bøker og artikler om emnet.

Sigrid Tollefsen har master i styring og ledelse fra Høgskolen i Oslo og Akershus og har også hovedfag i historie fra Universitet i Bergen. Hun jobber som seniorrådgiver i Forskningsavdelingen i Kunnskapsdepartementet (KD), der hun er prosjektleder for arbeidet med nytt styringssystem for Forskningsrådet. Hun har erfaring fra Universitets- og høgskolerådet (UHR) og fra ulike avdelinger i KD og har tidligere jobbet mye med koordinering og problemstillinger knyttet til styring av universiteter og høgskoler.

► B: Hva er OPS? – Offentlig-Privat Samarbeid eller Offentlig PengeSløsing?

I Sundvolden-erklæringen sier regjeringen at den ønsker å organisere større vei- og jernbaneutbygginger som egne prosjekter der offentlig-privat samarbeid (OPS) brukes som gjennomføringsstrategi. Et offentlig-privat samarbeid er en type partnerskap mellom offentlige virksomheter og private aktører hvor den private aktøren har ansvaret for å finansiere, bygge, drifte og vedlikeholde anlegget. Den offentlige virksomheten leier på sin side anlegget av den private aktøren i en bestemt tidsperiode, gjerne mellom 20 og 30 år. Men det har jo alltid vært private aktører som bygger våre veier og våre offentlige bygninger, uavhengig om det kalles offentlig-privat samarbeid (OPS) eller ei. Hva er da så spesielt med OPS-prosjektene? Bare politisk ideologi?

Innleder:

Øystein Husefest Meland, *Institutt for strategi og ledelse, Universitetet i Agder*

Kommentatorer:

Lasse Fridstrøm, *Avdeling for økonomi og logistikk, Transportøkonomisk institutt*

Bård Hoksrud, *Politisk ledelse, Samferdselsdepartementet*

Øystein Husefest Meland er førsteamanuensis ved Institutt for strategi og ledelse, Universitetet i Agder. Han har både siv.ing.- og dr.ing.-grader fra NTH/NTNU. Meland har omfattende erfaring innen prosjektstyring og prosjektledelse i offentlig og privat virksomhet – offshore så vel som på land. Meland har ledererfaring fra arbeid i større prosjekt-organisasjoner, spesielt innenfor skolesektor og helse/omsorg og som byggherre med ansvar for sykehus og skoler.

Lasse Fridstrøm er forsker ved Avdeling for økonomi og logistikk ved Transportøkonomisk institutt (TØI). Han tar tidligere vært instituttsjef ved TØI i to år. Han har ledet prosjektet TEMPO om virkemidler i klimapolitikken på transportområdet. Han har i løpet av sin forskerkarriere arbeidet med flytrafikkprognoser, reise- og godstransportetterspørsel, tidsverdsetting, vegprising, trafiksikkerhet, nytte-kostnadsanalyser og offentlig-privat samarbeid (OPS). Fridstrøm er siviløkonom fra Norges Handelshøyskole 1973, Master of Arts in Statistics fra University of California, Berkeley 1976, og dr.polit. i samfunnsøkonomi fra Universitetet i Oslo 2000.

Bård Hoksrud ble innvalgt på Stortinget fra Telemark i 2005 og gjenvalgt ved Stortingsvalget 2009 og 2013. Han var varerepresentant i periodene 1997–2005. Fra 16. oktober 2013 er han statssekretær i Samferdselsdepartementet i Erna Solbergs regjering.

► Tenketanker – flyttes den ideologiske makten ut av partiene?

Det siste tiåret har det blitt etablert stadig flere tenketanker med en tydelig partipolitisk forankring. Civita, Manifest, Agenda og Skaperkraft er tenketanker som bidrar til å sette dagsorden og til å løfte ideologiske temaer på dagsordenen. Men bidrar tenketankenes framvekst til å svekke den ideologiske forankringen i de politiske partiene? Maktutredningen i 2003 pekte allerede da på at de politiske partiene ikke lenger er kanaler for bred mobilisering, men er blitt "nettverkspartier".

Innledere:

Marte Gerhardsen, *Tankesmien Agenda*

Øyvind Østerud, *Institutt for statsvitenskap, Universitetet i Oslo*

Marte Gerhardsen er leder i tankesmien Agenda; en tenketank som ble opprettet i 2014. Agenda er partipolitisk uavhengig, men med tilknytning til sentrum-venstre i norsk politikk. Gerhardsen har tidligere arbeidet i DNB, CARE Norge og Utenriksdepartementet. Gerhardsen var i ungdomsårene aktiv i Arbeiderpartiet og var på midten av 1990-tallet leder for Oslo AUF.

Øyvind Østerud er mag.art. fra Universitetet i Oslo og har en ph.d. fra London School of Economics. Østerud har vært professor i statsvitenskap med internasjonale konfliktstudier som spesialie ved Universitetet i Oslo siden 1980. Østerud ledet Makt- og demokratiutredningen 1998-2003.

13.30 – 15.00 Parallellsesjoner 2

► A: Redusert statlig detaljstyring – en utopisk forutsetning i kommunereformen?

Ekspertutvalget for kommunereformen har pekt på redusert statlig detaljstyring som en nødvendig forutsetning for at kommunereformen skal styrke lokaldemokratiet – et formål som er nedfelt i Sundvollen-erklæringen. En betydelig del av dagens statlige styring av kommunesektoren er begrunnet i svake fagmiljøer lokalt. Med større kommuner antas fagmiljøene lokalt å bli så sterke at detaljert faglig styring fra direktorater og andre vil kunne reduseres. Men hvordan fungerer egentlig "detaljstyringen" i den enkelte sektor, og hvordan kan det være mulig å redusere den? Disse problemstillingene har ikke minst kommet i fokus på opplæringsområdet. For staten er det nye felles nasjonale tilsynet om elevenes utbytte av opplæringen et sentralt redskap for å sikre at kommunene oppfyller sine lovpålagte plikter. Det er derfor et formålstjenlig utgangspunkt for å diskutere både den innholdsmessige og prosedyremessige styringen av kommunesektoren.

Innledere:

Bente Barton Dahlberg, *Tilsynsavdelingen, Utdanningsdirektoratet*

Jo Fiske, *Asker kommune, rådmannens ledergruppe*

Jan Erling Klausen, *Norsk institutt for by- og regionforskning (NIBR) og Institutt for statsvitenskap, Universitetet i Oslo*

Bente Barton Dahlberg utdannet cand.jur. og jobber som avdelingsdirektør for tilsynsavdelingen i Utdanningsdirektoratet. Avdelingens ansvar er å styre fylkesmannens tilsyn med opplærings- og barnehageområdet. Samtidig har avdelingen ansvaret for gjennomføringen av tilsyn med private skoler og folkehøyskoler.

Jo Fiske er direktør for oppvekst og utdanning i Asker kommune og inngår i rådmannens ledergruppe. Han er utdannet adjunkt med tilleggsutdannelse i statistikk, samt lederskole gjennom BI. Han har tidligere arbeidet som lærer, inspektør, rektor og områdedirektør i utdanningsetaten i Oslo. Fiske er også medlem i Følgegruppen for den nye barnehagelærerutdanningen.

Jan Erling Klausen er forsker I ved Norsk institutt for by- og regionforskning (NIBR) og førsteamanuensis ved Institutt for Statsvitenskap, Universitetet i Oslo. Han har deltatt i et stort antall forskningsprosjekter om lokaldemokrati, kommunal politikk og organisering, regional forvaltning og utvikling, og relasjonene mellom staten og kommunesektoren.

► B: Early Warning og Forecasting – kan statsvitenskapen predikere?

Det siste tiåret har det skjedd en eksplosjon innen statsvitenskap i interesse for modeller som kan "forecaste" politiske fenomener. Innenfor faget blir prediksjon sett på som stadig viktigere både for testing og evaluering av teorier. Forecasting-modeller har fått betydelig oppmerksomhet også utenfor faget, eksemplifisert kanskje best ved myriaden av modeller som predikerer valgresultater.

Prediksjonsmodeller brukes nå hyppig i både privat, humanitær, og offentlig setting, da kanskje bedre kjent under navnet "early warning". Hva er mulighetene og fallgruvene ved slike modeller?

Innledere:

Håvard Mogleiv Nygård, *Institutt for fredsforskning (PRIO)*

Emil Stoltenberg, *Institutt for matematikk og statistikk, Universitetet i Oslo*

Kommentator:

Erlend Kibsgaard, *Forsvarsdepartementet*

Håvard Mogleiv Nygård er seniorforsker ved PRIO. Hans forskning fokuserer på utbrudd og eskalering av konflikt, regimeendring og regimestabilitet. Han har i flere år jobbet på PRIOs prediksjonsprosjekt som generer prediksjoner for konfliktrisiko for alle verdens land 50-100 år inn i fremtiden. Han har jobbet med å utvikle og gitt råd om Early Warning systemer til NATO, EU og WFP.

Emil Aas Stoltenberg er masterstudent i statistikk ved UiO. Oppgaven hans handler om simultanestimering av flere Poisson-parametere under forskjellige tapsfunksjoner. Han har også en master i statsvitenskap med en oppgave der han forsøkte å forutsi setefordelingen ved Stortingsvalget 2013.

Erlend Kibsgaard Vestad er seniorrådgiver i Avdeling for sikkerhetspolitikk i Forsvarsdepartementet. Hans arbeidsoppgaver i departementet omfatter utarbeidelse av sikkerhetspolitiske analyser som grunnlag for den videre utviklingen av Forsvaret. Han har tidligere jobbet med analyse i Forsvaret og vært utstasjonert i bl.a. Afghanistan. Vestad har en mastergrad i internasjonal politikk fra Yale University (2010).

► C: Meningsmålingenes makt – Hvordan brukes meningsmålinger og bør vi stole på dem?

Daglig publiseres meningsmålinger og undersøkelser på ulike temaer som berører folks liv og styrer politiske beslutninger. Spørsmålet er om vi kan stole på disse resultatene? Blir den metodiske gjennomføringen av undersøkelsen og hva vi får publisert, i for stor grad styrt av den som betaler? Lar vi oss styre av hva andre ser ut til å mene? Bruker politikerne dette som grunnlag for sine beslutninger? Målet er at sesjonen skal gi deg råd og tips til hvordan en kan bli bedre bestiller og bruker av meningsmålinger.

Innleder:

Ottar Hellevik, *Institutt for statsvitenskap, Universitetet i Oslo.*

Kommentatorer:

Trine Eilertsen, *Aftenposten*

Roar Hind, *TNS Gallup*

Ottar Hellevik har vært professor ved Institutt for statsvitenskap ved Universitetet i Oslo siden 1986. Han er også forskningsleder ved Ipsos MMI. Hellevik har skrevet den mest brukte innføringsboka i kvantitativ metode i samfunnsvitenskap som gjennom flere revisjoner har vært i bruk siden 1971. I 2011 gav han ut boken "Mål og mening - Om feiltolkning av meningsmålinger".

Trine Eilertsen er redaktør og politisk kommentator. Hun er utdannet siviløkonom fra Norges Handelshøyskole og cand.polit. med hovedfag i sammenlignende politikk fra Universitetet i Bergen. Hun har erfaring fra flere medier, bl.a. Bergens Tidene og NRK. Nå jobber hun som politisk redaktør i Aftenposten.

Roar Hind er utdannet statsviter og er avdelingsleder for Politikk og samfunn i TNS Gallup med ansvar for gjennomføring av flere spørreundersøkelser og meningsmålinger på ulike temaområder. Kundene er departementer, direktorater og ytre etater, kommuner og fylkeskommuner, forskningsmiljøer, interesseorganisasjoner og media.

15.30 – 17.00 Plenumsforedrag 2

► Fra New Public Management (NPM) til innovasjon i offentlig sektor?

Offentlig sektor forventes i økende grad å være innovativ. Samtidig skal det offentlige stå for forutsigbarhet. Politisk og administrativ ledelse ventes å holdes ansvarlig for at tjenestene utøves i tråd med en rekke krav og resultatmål – en målstyring som kanskje særlig forbindes med NPM-tankegangen fra 1980-tallet. Kritikere av NPM har pekt på at oppmerksomheten for å nå fastsatte mål og resultater har redusert muligheten for å utvikle nye løsninger: NPM skal ha vektlagt ”best practice” i stedet for å bidra til å finne ”next practice”. Den nye vektleggingen av innovasjon i offentlig sektor kan utfordre den tradisjonelle målstyringen. Står vi foran et skifte i hvordan vi nå ser på offentlig forvaltning?

Innleder:

Eva Sørensen, *Institut for samfund og globalisering/Center for Demokratisk netværksstyring, Roskilde Universitet i Danmark*

Kommentator:

Eivind Dale, *Kommunal- og moderniseringsdepartementet*

Eva Sørensen er professor i offentlig administrasjon og demokrati ved Institut for samfund og globalisering ved Roskilde Universitet i Danmark. Hun har ledet en rekke store forsknings- prosjekter om offentlig styring og ledelse, senest et stort strategisk forskningsprosjekt om offentlig innovasjon. Hun har publisert en rekke bøker og artikler om emnet.

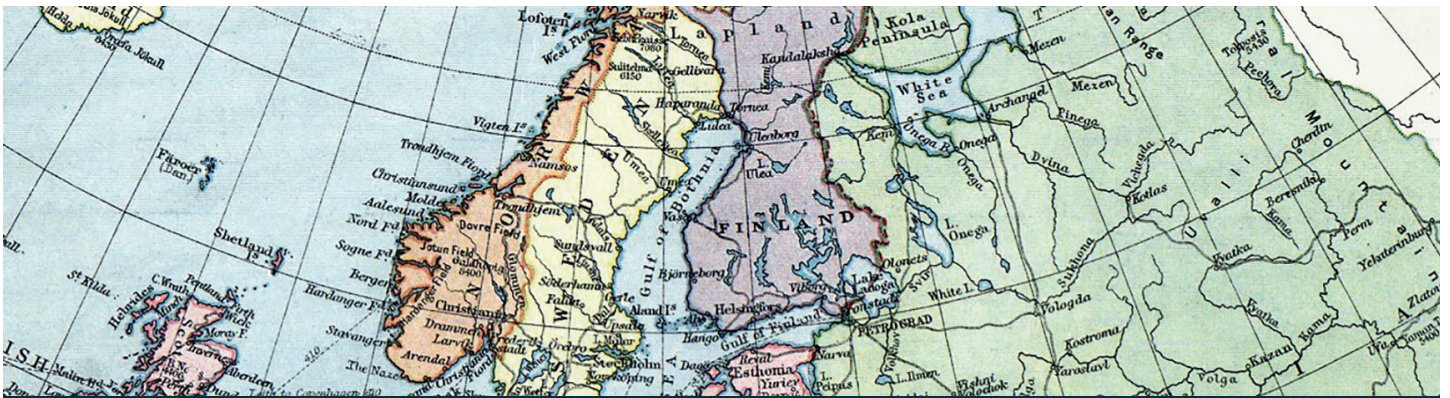
Eivind Dale er øverste administrative leder i Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Han er utdannet naturforvaltningskandidat ved Norges landbrukshøyskole på Ås. I 1985 startet han i Kommunal- og regionaldepartementet, der han blant annet har vært ekspedisjonssjef i Kommunalavdelingen. Dale ble departementsråd i 2006.

Kl. 17.00

Avslutning

ved Helga Bull-Rostrup

// 19.30 Festmiddag

Norsk statsvitenskapelig forening

Norsk statsvitenskapelig forening (NSF) har som formål å være et faglig forum for utdanning og etterutdanning i statsvitenskapelige disipliner, og å arbeide for å spre informasjon og kunnskap om de statsvitenskapelige disipliner i nærings- og arbeidsliv.

Medlemskap i NSF er åpent for alle med eksamen i statsvitenskapelige fag fra universiteter og høyskoler.

Hovedaktivitetene til foreningen er:

- Å arrangere en årlig statsviterkonferanse for medlemmene og andre som er interessert i statsvitenskap.
- Å arrangere andre møter om aktuelle statsvitenskapelige tema.
- Å publisere Norsk statsvitenskapelig tidsskrift, som er et statsvitenskapelig tidsskrift som kommer ut med 4 hefter hvert år.

Organisasjonen deltar i internasjonalt samarbeid

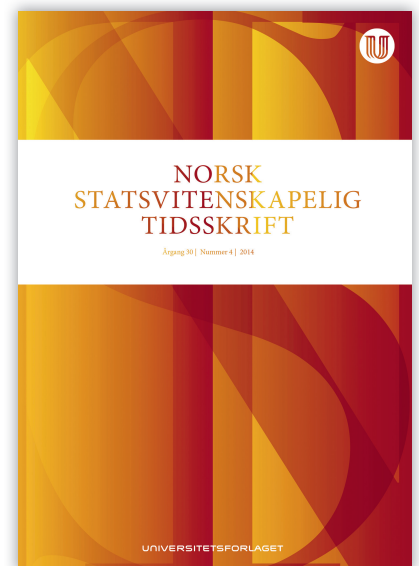
- Som medlem av den nordiske statsvitenskapelige organisasjonen (NoPSA) sammen med de tilsvarende foreningene i de andre nordiske landene.
- Ved å være kollektivt medlem av den internasjonale statsviterorganisasjonen (IPSA), og ved å delta på rådsmøtene til denne organisasjonen.
- Ved å samarbeide tett med de andre nordiske foreningene for å fremme nordiske interesser og representasjon i internasjonale organisasjoner.

Norsk statsvitenskapelig tidsskrift

Norsk statsvitenskapelig tidsskrift ble etablert i 1985, og er rangert på nivå 1 i Universitets- og høyskolerådets oversikt over vitenskapelige publiseringskanaler. Det publiserer artikler, debatt- og kommentarbidrag og bokomtaler knyttet til ulike deler av statsvitenskapen. Artiklene blir fagfellevurdert.

Tidsskriftet blir publisert av Universitetsforlaget i samarbeid med Norsk statsvitenskapelig forening. Abonnement på tidsskriftet inngår som en del av medlemskapet i Norsk statsvitenskapelig forening, og alle årganger fra og med 2002 er tilgjengelig på www.idunn.no.

Du kan lese mer om foreningen, medlemskap, innmelding og priser på www.statsviterforeningen.no.

Bli medlem i Samfunnsviterne, Akademiker-foreningen for samfunnsvitere og humanister.

Vi jobber for å synliggjøre samfunnsvitenskapelig kompetanse i arbeidslivet og styrke fagidentiteten.

JURIDISK HJELP

- *Veiledning i lønns- og arbeidsvilkår*
- *Juridisk bistand ved problemer på arbeidsplassen*
- *Privatrettslig rådgivning med rabatt*
- *Gratis standardkontrakter*

LØNN

- *Sentrale og lokale lønnsforhandlinger*
- *Samfunnsviternes lønnsstatistikk*
- *Et godt tillitsvalgtapparat i offentlig sektor*

FAG OG KARRIERE

- *Karrieresider*
- *Kompetansemidler*
- *EVU-tilbud med rabatt*
- *Kurs og konferanser*
 - *Nettverk*
- *Medlemsblad*

RABATTAVTALER

- *Bank og forsikring*
- *Tidsskrifter med redusert abonnementspris*
- *Hotell og leiebil*
- *+ mye mer*

